

"EDINOST"
 Izhaža po trikrat na teden v žestih izdanjih ob **torkih, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaža ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
 za jedan mesec . . . f. 1.40, izven Avstrije f. 1.40
 za tri meseca . . . 2.60 . . . 4.—
 za pol leta . . . 5.— . . . 8.—
 za vse leto . . . 10.— . . . 16.—
 Na narodče k pere priloženo narodno se
 s jemlje ozir.

Pomembne številke so dobivajo v pro-
dajalnici tobaka v Trstu po 20 nr.,
v Gorici po 25 nr., Sobono večerno
izdanje v Trstu 20 nr., v Gorici 25 nr.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Istrski Italijani pa sedanji sistem.

Italijanska gospoda istrška hodi torej v oponzijo, ako smemo verovati njih glavnim glasilom. Ali proti komu? S tem vprašanjem si rasbijamo glavo že par dni. Je pa tudi res édno — kajti kaj takega ni éuti sloharni dan —, da stranka, ki ima vse v svojih rokah: nož in maslen hleb, da taka stranka steka svojo roko po gremeku kruhu oponzije.

Po naslugi uprav monstrozne volilne geometrije Schmerlingove so italijanska gospoda politički gospodarji v deželi; po starri tradiciji naših vlad je vsa politika državne uprave prikrojena v varstvo in zaščito italijanskega kot „jedinega kulturnega živja na Primorskem“; vrhovna cerkvena oblast v Poreù je kri od njih krvi valio vsemu križemu protislovju med našeljenci cerkve katoliške in verskimi nazori italijanske gospode — — — in vendar kríde po oponziji!

Sodeò po pisavi glasil radikalne gospode morali bi mislit, da so se siromšči Italijani že le sedaj vzdramili iz letargije — da so se že le sedaj jeli zavedati tožnega in sramotnega položenja svojega. Italijanska narodnost je dosegla — tako trde — kraj propada po krvdi — odprte svoje odi, čitajo in strmiti! — naše birokracije! Ta poslednja da neguje narodno vprašanje. Narodno vprašanje in s istim tesno zvezana notranja politika hodenata kvariti italijanski ženski deželi. Vse sedanji sistem ni drugega kakor — nikoli mislit, da so šalimo, tako stoji érno na bolem — komedija, koji je namen slepiti osrednjo vlado, da ta poslednja odobruje politiko, nasprotno ne samo načelom dobrega vladanja, ampak tudi celo naravnim zakonom, ki so po vseh deželah temelj socijalnemu in civilnemu življenju.

Tako slikajo italijanska glasila sedanje razmere po Istri. Ali ni ta slike grozon falsifikat? Po tej nečuvani falsifikaciji prihaja seveda do zaključka, da treba delati z vsimi silami v premembo tega sistema. V dosegu tega namena imajo gospoda pri roki polno vredo dobrih nasvetov. Ali ni da bi se človek smiljal do raspoka, ako žuje n. pr., da hodi to arditelj odeloj proučevati etnografiske (narodnostne) razmere po Istri, da na podlagi tega proučevanja dokazuje slavni vladci, kaka grozna krivica se godi italijanskemu živju po sedanjem sistemu? Torej na podlagi etnografskih podatkov hodi do kazati, da ima italijanski živelj pravico do absolutnega gospodarstva!!! Povejte nam ljudje bojni, ali more segati že dalje človeška držnost? Ne treba dokazovati, kako krivéne in

PODLISTEK.

98

Kmetški upor.

Ngovedinska povest žestnjatega veka.

— Špel Argust Šenoc. Preložil I. P. Planinski.

— Kar je vsem, odgovori kmet, ni imela česa gristi. Včeraj ji je prinesel mož s Štajarskega hlebec kruha. Šel je deset ur daleč. In ona je pojedla vse do hrve in padla mrtva.

— Na zdravje, nasmeja se Gušetić, da, danes ste pri nas samo dve bitji siti: Tahija Sosedu in ér v grobu. Ali — povabili se bomo tudi mi v gosti. Z Bogom, botra Kata! Da, res, recite Jani, naj se varuje. Peter Bošnjak se smuka okolu nje kakor skobec okoli piščeta. Vem, da je poštena — ali Bošnjaku je bil sam vrag za botra, aki ne Tahija. Utegnilo bi biti slo. Z Bogom!

— Ne bojim se za Jano, boter! Z Bogom! odgovori Kata in gre v hišo.

* * *

V vas pridirja na konji Peter Bošnjak z dvema človekoma, od katerih je vsak volil ob konopci tolpo lovskih psov. Pred

gorostasne so tožbe Italijanov proti sedanjemu sistemu, saj nam pridajo dogodki sloharnega dne o nasprotnem. Ali to presega naš prosti razum, da se gospoda drznejo sklicevati na etnografske odnose. Ali gospoda res niso več pri zavesti? Ali hodi to res spletati bič, kateri mora slednjih padati lo po njih plečah? Ali nimamo že dovolj podatkov — katero so, nota bene, nabrali gospoda sama —, kateri pričajo, da Italijani nimajo niti senco kakega pravnega naslova do gospodarstva v Istri? Kaj nam pravijo podatki ljudskega štetja? Ali nam ne pravijo, da Italijani sestavljajo komaj tretjino prebivalstva v deželi? Kdo je izvel to štetje? Ali je ni izvela po svojih slepo udanih organih uprava stranka, koja hodi sedaj z nova „proučevati“ etnografske odnose? Po takem bi moral človek mislit, da je zadnje ljudske štetje grozen falsifikat, kojega so zagrešile italijanske avtonomne oblasti — sebi na kvar! Ali se ne upira zdrava človeška pamet takemu domnevjanju? Ne, prav imajo gospoda: podatki zadnjega ljudskega štetja nikakor niso prava in pristna slika narodnostnih razmer v deželi istriki! In mi sami bi želeli, da bi se tudi slavna osrednja vlada potrudila, da se zanesljivim potem obvesti o resničnih narodaostnih odnosejih.

Nam se ni batil takega proučevanja, kajti vseh bil bi le ta, da se osvedoci ves svet, da sedanji sistem ni nikaka komedija z ozirom na koristi Italijanov, pač pa, da je vse krihanje italijanskih nasilnikov iz najnovejše dobe najgnujonejša komedija, kolikor so jih dosedaj uprizorili v tej stroki izredno iznajdljiva gospoda. Gospoda naj se nikar ne igrajo z ognjem, kajti: Quod deus perdere vult, dementat prius — kogar hodi bogovi uničiti, udarijo ga slepoto. Slavno občinstvo bode menda verjelo našemu zadržilu, da razmerje naše do sedanjega sistema na Primorskem ni ravno ljubovnega značaja, ter da nimamo vzroka ogrevati se sanje; vendar nas silita ljubezen do pravice in krčanska ljubezen do svojega bližnjega k injavni, da je sedanji sistem nedolžen kakor novorojeno dete na vsem „tužnem položenju“ Italijanov i stranki.

Rasburjenosti italijanskih politikov je iskati vzroka kje drugje: vidijo namreč, da so resnični odnosej možne in nego pa vse njih zla volja in njihovo sovražje do nas: slutijo namreč, da njihovo nadvladje mora pasti, ker je ne naraženo. To spoznanje jih dela besne. Ker pa nečejo priznati te resnice — kdo bi podpisoval smrtno odsodbo samemu sebi? — pa iščejo krivev — med svojimi zaščitniki!

hišo starejšine Ivana Horvata postoji, a tolpa psov začne skakati, civiliti in lajati.

— Kje je starejšina? zakliče s konja služabnik. Gospodar pride pred vrata.

— Ali si nabral po vasi hrano za gospodake psa? zadere se Peter.

— Za pet ran božijih! sklene starejšina roke, čemu nam vodite semkaj te pse, ko sami od gladi poginjam! Danes smo že troje pokopali.

— Kaj to meni mari? nasmeje se sluga, meni ni do vse, ampak do psa mojega gospodarja. Zapoved je, da morate pes braniti, ne prašam s čim.

— Ali odkod naj dobimo hrane, ko sami glojemo hrastov lub?

— Ej poznam vas jaz, mrcine. Mar vam ne nosi vaš pop iz Zagreba kruha, mar vam ga ne daje gospa Marta iz Mokriča? Hrane za pes dajte!

— Da, župnik nam je prinesel nekaj kruha, da ga razdelim mej bolnike.

— Hrane daj! Moža, kar v hišo! zakliči Peter in žravnke sodnika z bičem po lici. Moža navalita v hišo in v kratkem prineseta košarico érnega kruha.

Gospoda nam napovedujejo grozne boje v deželnem zboru. Nas ne vnemirijo te grozje ni najmanje, ker vemo, da tudi najgroznejši ropot ne premeni licu dežele. Z jedno strani se še veselimo to nove takte radikalne gospode italijanske, kajti tako doženejo še najprej dokaz, da se tudi sedanjemu sistemu na Primorskem ni posredilo spoprijaznititi italijansko stranko z avstrijsko misljijo — jednake pravice za vse! Tako spoznanje utegno kaj ugodno vplivati na nadaljni razvoj stvari, seveda v nasprotnem značaju, nogo si žele neuprneži.

DOPISI.

Iz Sežane 25. julija, 1894. [Izv. dop.] Z velikim veseljem sem čital v zadji „Sodi“ vest, da so vroč Kobariččanske osnovale svojo žensko podružnico sv. Cirila in Metoda.

Tako je prav, vroč rojakinja! Pokazale ste svetu, da še ni zamrl med Vami éut narodne zavesti; marveč da je vedno tiela ikerica, kojo so sanctili buditelji Kobariččega trga. Bog daj, da bi ona ikerica, katera je tiela dovelj dolgo, sanctila mogočen plamen — požrtvovalnega rodoljubja.

Tudi vroč gospica Šlundrova je pokazala, da je vredna nečakinja svojega uzornega strica, našega dičnega gorskega slavca. Pa kako bi bilo mogoče drugače, kakor da je nečakinja našega Simona Gregorčiča — zavedna Slovenka!

Dá, zavednih Slovencov nam pomanjkuje. Pomanjkuje nam žen, ki bi hotele vse živovati za blagor domovine in ki se ne strašijo pokazati očitno pred vsem svetom, da ljubijo teptani svoj rod.

Milo nam de, ko vidimo, koliko se trudijo naši moški rodoljubje in kako nastavljajo vse svoje moži v prid domovine. In vendar: kako malo vsehima ima vse njih trud. Kdo je kriv na tom, da vse ta trud rodi tako malo sadu? Mnogo je kriva na tem okolnosti, da nam nedostaja zavednih slovenskih mater.

Imamo pesnikov, pisateljev, učenjakov; a zaboleti nas mora v srce, oko se vprašamo, kaj bodo iz njihovih otrok? Ali bodo tudi ti zavedni Slovenci?

V žalosti si zakrimo svoj obras.

In skaj ne? Saj so očetje zavedni narodnjaki in morda celo delavci na narodnem polju! Zato ne, ker so njih žene, osiroma matere ali tujke, ali pa se ne zavedajo svoje narodnosti.

Začeti treba torej v družini, tu je podlaga vsemu. Kaj nam pomaga, narodnjak, ki dela javno, svojo dece pa zane-

— Aha! ali vidiš, lopov? Dajta sem košarico! Halo! Halo! pokliče Peter pes in prelomivši vsek hlebek na dvoje, meče kruh moj živili, katero poskakujejo besno okrog konja, halo! halo! Dober tek! Ha, ha! le jejeti, le glojte!

Saj vas je tudi pop enkrat že nasilit.

Rež se trga tolpa psov za kruh, stokej si pokriva starejšina ranjeno lice. Malo dalje pa stoji vaški svet, ženo, otroci, starci, suhi, bledi, odprih ust. Kravave odi jim boljše v to pasjo gostijo, kravave odi se jim hodoje izvaliti. Rež in ačežijo psi, a mrtvaški zvonček poje, Peter pa vpije: Halo! Halo!

— Oče duhovni, reže Gubec Babić, sedeč za skromno mizo župniškega dvora, dodim Ilijia prekriženih rok stoji pri oknu, dalje se ne more. Ne bo nas več varala gospoda svojo pravico. Na svetu ni pravice. Po vašem nasvetu smo počakali nekajko. Mera je vrhna. Duša nam je na jeku, kri nam je udarila v glavo, in ako ne povzdignemo za časa roke, izsesa nam ta starci plovka na Sosedu še zadnjo kapljico, in pest

Oglas je račune po tarifu v petitu; za naslove z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obogačavači vratic. Poslana osmetnica in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kjer nefrankovana so ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase sprejme upravništvo ulica Caserma 13. Odpre reklamacije so proste poštnine.

„Edinosti je moe!“

marja! Taki narodnjaki deluje krivico svoju lastnemu narodu, ko navdušujejo le druge, a v isti hip puščajo v nezavesti svoje lastno dete.

Tožijo nekateri, da nam nedostaja razumljivost; in vendar bi nam ga ne smalo primanjkovati, aki b' vse vrgajali svoje otroke v narodnem duhu. Tako nam pa res primanjkuje delavnega in zavodnega narodja, ker se nam po mostih kvari mlajši rod, da ne sramuje slovenskega imena.

Zlaj gre, hvala Bogu, nekoliko na boljšo, točno vse pravilo. Ženstvo treba vzbudit, da nam bodo vrgajalo krištalno čiste značaje, kateri ne bodo jemali v zakon tujk ali nezavedenih žen.

Ako rešimo družino, rešili smo narod. Vse drugo je umetna in nima trajnega obstanka. Drago Slovenke, užite torej svoj dečko že v najnožnejši mladosti — ljubiti domovino svojo. Kadar je ucepljate ljubezen do Boga, vcepljajte jim tudi ljubezen do domovine! A ne samo ljubav jim morate udariti, ampak oborožiti jih morato tudi s srčnostjo, da se ne bodo plašili vsake sapice. Sicer vam obnemorejo.

Slednjič prosim vse gospice kandidatinje, da posnamo gospico Šlundrovo: da širijo vsake po svoji moži narodno zavest med našim ženstvom. La tako bodo služile užemu svojemu poklicu!

Iz Bazovice dne 25. julija 1894. [Izv. dop.] (Raznoterosti). Minolo je že, gosp. urednik, jaz ne vem že koliko mesecov, tednov ali let, odkar niste dobili nikakogra poročila iz hladne naše Bazovice. Gotovo ste še mislili, da smo mi Bazovičanje zadremali popolnoma. Kaj še: iz tega dopisa morete razvideti, da še životarimo in se gibljemo po starci slovenski navadi. No, saj človek se mora gibati v sedanji vroči dobi, ko ga nadleguje nebroj raznih neprijetnih živali — od sitne muhe do strupenega komarja.

Sena smo letos pridelali v obilici. Isto smo že prosvrili večinoma. Sedaj sušimo, mlatimo in pospravljamo šito, katero poslednjo nam jo letos posebno dobro odredilo. Enaka je tudi s krompirjem; lo kasnoji bodo nekoliko bolj poroden. No, tudi krompirju valja pregor: Kdor poslednji prihaja, ostane noben. Potrebujem: Pa nič ne de; bodo pa prasički bolj zadovoljni.

Pri nas je letos vse nekako bolj živahnno; imeli smo dosegaj sloharni dan polno vojakov prihajajočih na streljico in odhajačih od tam. Te dni smo imeli tudi polno orožnikov, ki so prišli streljati v tarčo. A to vem, da nadam kmetom, ki imajo v onem kraju svoja polja, travnike in pašnike, vse

nam bo preslab, da porinemo nož v Tahijevi srce. Gospoda pravijo, da nismo ljude. Dobro. Dokšemo jim, da smo, da to zameščavamo kmetsko srce ima v sebi krv, kakor velikaško; dokažemo jim, da nismo zverine. Da, oče duhovni, da veste, v ime celega vašega kraja se bo vzdignila sekira in motika na Sosed. Ne zaradi krvi, ampak zaradi pravice se bo vzdignil kmet, ne da usmrtil gospoda, ampak samo, da si reši pošteno življenje.

Sinka moja, dejte župnik blago, polohivši roko na Gubčev ramo; poslušajte, čemu sem vaju poklical. Bodite potrežljivi!

Potrežljivi! plane Ilij. A doklej, časni gospod? Goli smo, nesrečni. Ali ne vidite, kako narod od gladi pada? Gospodski žitnici so polni, mi glojemo skorjo in moramo gosposke pse krmiti, in aki kateri pes pogine, plačati ga mora kmet. Gospodski seniki so natlačeni, pri nas je dobiti redkoje otep sene, a mi moramo gospodsko živino krmiti, in aki katero živinče pogine, plač

to nič ne koristi, pač pa ne škoduje našim gostilničarjem. O ti ubogi Kokuš (Kokuš je namreč visok hrib pri Bazovici, pod katerim je streljade), koliko časa te bodo že trpinčili? Koliko svindenk je že pozrl, vendar se še precej dobro vzdržuje! Ko posluži človek to pokanje pušek žvenketanje s sajljami, trobentanje in bobnanje vojakov ter vidi in opazuje vse to priprave za pokončevanje ljudi, misliti si mora: Oj svet, svet, koliko časa bodoš še taval v temoti „civilizacije“?

Poleg vojakov smo imeli tu cele trume — koscev in ženjic, ki prihajajo k nam vsako leto iz Čedrije, Brkinov, Istre in Tolminskih hribov. Bil je to pravi „konfusions-regiment“; po dnevi, od zore do mraka je odmevalo od bližnjega Kokuša pokanje pušek, trobentanje in bobnanje, a na večer, ko je odzvonilo „zdravo Marija“, se je raslegalo raznovrstno petje in vriškanje koscev, ženjic in domačih pastirjev. Po vsakih ulicah pa se sprohajajo razni letoviščniki, kajih imamo letos posebno dosti. To vam je pravo pisano življenje.

Gospod urednik! Da ste se sprehajali te večera po naših ulicah, misliti bi morali, da ste na Vašem „Acquedottu“.

Med rasnimti tu naseljenimi letoviščniki je tudi nek profesor naravoslovja iz Gradača kaj pridno lovi — škržade.

Tudi Vaš starci znanez iz mestnega zborna Tržaškega, dr. Spadoni, nastanil se je letos pri nas se svojo družino. Čudno, da tudi takim ljudem ugeja bivati med nami ter poslušati našo slovensko govorico! No, to menda ne, pač pa jim je do dobrih jedil in dobre pijače ter svečega zraka, kakoršnega izvestno ni v veliki mestni kolibi. Dobro jim tekni!

Tudi v olepijanje naše vasi se je letos storilo še precej. Gospa Velova je dala predelati svoje pohištvo, da napravlja sedaj najbolji utis na gledalca. V isti hiši je odpril gospod Mahnič prodajalnico jastvin, kjer kupujemo po istih cenah kakor Vi v Trstu. Prav tako g. Mahnič, ljudstvo Vam je in bodo hvaležno. — Gosp. Josip Urbančič — brat pokojnega Miha Urbančiča — pa je dal predelati veliko poslopje dokdanje gostilne „Pri Grabcu“, kjer odpre v soboto dne 28. t. m. novo gostilno s prenočišči pod imenom „Pri lepi lipi“. Smelo trdim, da bi zastonj iskali po vsej okolici tako primernega poslopja. Tu bodo postreženi gospodje in prostaki, vozniki in popotniki. Ker je g. Urbančič naše gore list, mu želimo obilo sreča.

V nedeljo dne 29. t. m. bodo imeli naši mladi bazoviški poviči svoj javen pleš na dvorišču imenovane gostilne. Ker prihaja k temu navadnemu plešu mnogo mladine, želeli bi pač, da bi pod domačo lipo in slovensko zastavo ne čuli italijanskih pouličnih pesmi, kar se je, žal, dogodilo že večkrat. Tako opaziramo tudi našo godbo, da opusti na prihodnjo nedeljo (kakor tudi na pozneje) vse tiste prazne italijanske „cansonette“, ter da nas postreži s pošteno domačo glasbo, ako hoče, da je bodoš hvaležni vsem deloma.

„Kjer godba, potje v slogi lepi se glas,
Tam dobrih najti vselej jo ljudi,
A kjer naš joščel clo v pesni prezira,
Tam narod tužni v nezavednosti umira.“

Političke vesti.

Novi deželnega sodišča svetovalci. „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje 277 okrajnih sodnikov svetovalcem deželnega so-

ditča. Državni zbor je bil namreč v zadnjem sasedanju vprejel zakon, po katerem je premakniti tretjino okrajnih sodnikov v VII. plačilni razred, imenovavši jih svetovalcem deželnega sodišča. Zajedno je zadobilo 28 sodnikov osmora namestnikov državnega pravnika naslov in ustažaj del. sodišča svetovalcov.

Skupna obramba. Pod tem zaglavjem je priobabil „Slovenski Svet“ v svoji poslednji številki jedrnat članek, v katerem dokazuje bistri argumenti, da bi se morali to in onostranski Slovani v Avstro-Ogerski pripraviti na skupen odpor proti gospodovalnim narodnostim. Prav iz srca nam je govoril omenjeni list rekli, da se v Avstro-Ogerski ne izvrši nobeno državno pravo prej, nego pa narodna jednakopravnost. Iz tega sledi, po našem menenju, da bi se morali Slovani združiti najpoprej v znamenju narodne jednakopravnosti. Ako dosežemo to, potem se ugledi tudi pot za rešenje državno-pravnih vprašanj. „Slov. Svet“ priporoča, da bi se ustvarili juristički organi, no gledé na semljepisne moje, kateri naj bi ščivali samodoločbo vsega naroda, bivajočega po raznih deželah. Zato priporoča, da bi sa stopniki, saupni možje ali voditelji slovenskih narodov odločili se za kak skupen pogovor, ki bi morda dovel tudi do kakega dogovora glede programa in taktike. Tu se je „Slov. Svet“ dotaknil naše rak-rano. Vse je res: mnogo nas je v Avstriji, toliko, da smo v večini, vse želimo, da slovenska -plemena dosepojo do popolne jednakopravnosti s drugimi narodi in posebno še do primernega upriva glede na vnanje politiko države; ali kaj pomaga, če je vse naš boj tako grozno nejednoten, ako nismo v pravem kontaktu med sabo: nini v tostranski polovini, še pa manje se Slovani na Ogerskem. Skupnega programa nam treba kakor ribi vode, programa, ki bi prešel v mesec in kri naroda. V to pa treba poudavati narod in ga pripravljati za bodoče dogodke. Naši oportunisti ugovarjajo sicer: To in ono se ne da doseči ni danes, ni jutri, čemu bi se torej pehal in trtili svoje modi? Gospodje naj bi le pomislili, da dandanes živimo jako hitro in da gorje nam, aksa nas veliki trenotki salotijo nepripravljene. Kaj, aksa bi naše „sanjarije“ glede na združenje v jedno administrativno celoto kar nepridržavamo zadobile konkretno obliko, aksa bi n. pr. krona sama ponudila narodu bel listič: na, tu napiši svoje želje! — kaj vprašamo vas, bi se zgodilo v takem usodnem trenotku, aksa bi abegani narod ne vedel kaj odgovoriti, ker ga nismo poučili o pravem času? Izgubljen bi bil krasni trenotek, a taki trenotki se ne povračajo tako hitro. Ni treba, da bi putali v nemar male vsekdanje potrebe, ali programma nam treba vendar le v doseglo končnega cilja; brez programa smo kakor ladija brez krmila. Zato soglašamo popolnoma z nasvetom „Slov. Svet“ da bi se avstrijski Slovani vendar enkrat dogovorili glede programa in taktike.

Dobra sodba. Nemški liberalci so že vedno upirajo osnutju slovenskih vsporednic na gimnaziji v Celji, sklicevajo se na dogovor, po katerem mora biti zagotovljena „narodna“ posest vsem trem koalicijskim strankam. Temu nemškemu domnevanju se je uprla celo poljska „Nova Reforma“. Ta list piše namreč: „Ako je res take razumeti ta dogovor, kakor trdijo nemško-liberalni listi, potem ne bi bila koalicija nič drugega nego alianca za vzdržanje krivice, ki se je dogo-

dila drugim narodnostim pdd nemškim nadviadjem, in oje naloge ne bi bila drugo nego dušiti glosave, zahtevajoče izvršenje teoretično pripoznane jednakopravnosti vseh narodov.“

S to svojo definicijo je poljski list kaj dobro označil našo koalicijo. Tako je in ne drugače: nemški liberalci so vstopili v koalicijo z zavratnimi nameni, da bi po krvem potu dosegali isto, kar jim ni šlo izpod rok po ravnom potu. Ali nipo takem opravljena nata nezaupljivost do tega sistema?

Gibanje na Ogerskem proti zakonu o civilni poroki se širi vedno bolj. Katoličkim duhovnikom, ki bodo prosili cesarja, naj ne odobri omenjenega zakona, pridružijo se tudi evangelički seniorati Nitranjski, Trenčinski in Turoški. Seniorat Arva hoče po posebni deputaciji prositi, naj se ne odobri sklep evangeličke sinode glede razdelitve tega okrožja, ker se je razdelitev sklenila le v ta namen, da zdobe Madjari večino v cerkvenih korporacijah.

Obsojeni Romuni. V listih čitamo, da so se romunski voditelji, obsojeni v Kološu radi spomenice, odpovedali vsem nadaljnjam pravnim pripomočkom ter da so nastopili prisojeno jih kazni. Kaj pa so hoteli storiti? Čemu bi iskali pravice tam, kjer je — ni! Toda Madjari naj bodo uverjeni, da morejo zapreti le telesa, duha pa nikakor ne. In duh zaprtih rodoljubov romunskih bude plaval nad vsem narodom, da ga obvaruje pred sanjkami, koje so mu jeli nastavljati sviti politiki.

Nemci proti Madjaram. Druživo „Schulverein“ v Lipskem vprejelo je te dni resolucijo, s kero se pozivajo Nemci na Ogerskem in Sedmograškem, da postopajo rok v roki s podjarmiljenimi narodnostmi proti pomadjarjevalnim nakanam vlade ograke. — Ta korak nemškega društva nikakor ni po godu dužajskim listom, kateri pokladajo na gromadno celo svoje soplemenike besen Madjaram na ljubo. V življenju naše države je pač vse polno nedoslednosti, ali vedenje nemških liberalcev do Madjarov je uganjke, koje more razrešiti le oni, ki pozna grozen vpliv židovstva na vse javno življenje v Avstriji. Ker zahteva korist židovstva, da ono stran Litve absolutno gospodari madjarski živelj, posabljajo naši „liberalci“ celo na svoje lastne rojake in na svojo veliko ljubezen do nemščine. Nizko so pali, zares!

Francoski zakon proti anarchistom. Francoski senat je vprejel v svoji včerajnji seji zakon proti anarchistom v podrobni razpravi v njega ciloti. Za vprejem glasovalo je 205 senatorjev, proti zakonu le 34.

Italija proti anarchistom. Izvršilne načrte k novemu zakonu proti anarchistom so že odšle na sodne oblasti, redarstvene oblasti pa niso še dobile nikakih navodil. V okrožni do deželnih sodišč in državnih pravdnih stavkih naglaša pravosodni minister, da je novemu zakonu le ta namen, čuvati socijalni red. Po istem zapadejo kasni nove vrsti budodelevec. Prepovedana so tako združevanja in zborovanja, koja bi hotela porušiti socijalne ustanove. Označena hudočestva se bodo kaznovala ostreje, nego je določeno v zakonu. Pravosodni minister poznava marljivost sodnih oblasti in je uverjen, da bodo umela čuvati red, svobodo, življenje in imetje državljanov. V doseglo to svrhe treba, da složeniu sledi takoj kazen, posebno v takih slučajih, ko bi se potem časopisja hotelo ščuvati na nasilevta. Ščuvalce zadevuje večja

krivda, nego pa zavedene. Brzo postopanje oblasti uduši že v kalu temno propagando. Gledo obseb na prisilno bivališče treba, da magistrat vosten preudi eleherni slučaj. Magistrat naj ne pozabi, da ne gre večdar za že kaznovane, ampak tudi za tiste osebe, ki so le na sumu ter da njega sodba ne sme biti plod formalnega postopanja, ampak strogo izpršano veste. Njega je dolžnost, da opravi v soglasju skrb za splošni blagor s pravo osebno svobodo.

Ta navodila se ditačo sicer prav lepo, drugo vprašanje pa je, ali je osebje pri magistratih po Italiji res tako kakovost, da bi strogo izvajalo ta lopa navodila. Uradnička korupcija zlasti v Italiji ni posebno redka rastlinica.

Anarhist Meunieur, kojega je porotonil sodišče v Parizu odsodilo na dosmrtno prisilno delo, je vskliknil smeje se po razglasuju odsode: „Tako dolgo ne bode trajala človeška družba! Pogum tovariši, živela anarhija!“

Italijani se sramujejo, ker so je Milanski odvetnik „Podreider“ prav vasilj kot zagovornik Caserio. „Tribuna“ piše namreč: Ko je Caserio izvršil umor, bili so Italijani, Francosje in Japonci, v kolikor so dostojni ljudje, jedini v tem, da anarchistički zavratni morilci nimajo domovine. Na Francoskem naj bodo uverjeni, da Podreider ne prinese seboj nič dočustev Italije ni znanstvenega prepričanja resno italijanske žole.

Bankarski skandal v Italiji. Večna rasprava o snamem ogromnem poneverjenju pri rimski banki bliža se vendar jedenkrat svojem koncu. Dne 26. t. m. namreč so kondali govorji javnih tožiteljev in braniteljev, včeraj pa je sodišče sestavljalo vprašanja, koja naj se stavijo poročnikom. Ta vprašanja obsegajo: poneverjenje javnega denarja, pačenje blagajniških knjig, izdavanje ponarejenih listin, podkupljenje raznih oseb, slopareњe deločarjev in razdelitev čistega dobička, kajega niti bilo ni. Splošno menenje je, da bodo otočenci oproščeni (!) Do danes pa ni še razjajnjeno, kaj se je zgodilo s primanjkojodimi 28 milijoni.

Različne vesti.

Osebni vesti. Nj. Vel. cesar je odlikoval drž. pravnika namestnika gg. dr. Andreja Ferjančiča v Ljubljani in Ivana Šarija v Novem mestu z naslovom in činom deželinsodnega avtovalcev.

Odlikovanja in imenovanja pri sodiščih. Nj. Vel. cesar je podelil avtovalskemu tajniku pri višjem deželnem sodišču v Trstu, Unterkiroherju in državnemu pravniku namestniku Vidulichu naslov in znamenje avtovalca deželnega sodišča. — Pravosodni minister je imenoval avtovalcem deželnega sodišča okrajne sodnike: Fiegla v Trstu na Goriskem, Ghiro v Labinu, Baxo v Vodnjanu, Cermaka pl. Eichenfelda v Kopru, Kubančiča v Lotinu, Milovčiča v Tolminu, Diminicha v Korminu in Prinza v Pulju. Vsi omenjeni gospodje ostanejo na svojih dosedanjih mestih.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je dovolil g. Lazzak 50 nvđ., a 50 nvđ. za rodbino Čopičeve.

Posebni vikl v Postojino deželna vlast ni prepovedala. Čitamo namreč v „Sl. Nar.“, da piše o tej stvari ljubljanski uradni list: „Na podlagi zanesljivih informacij lahko povemo, da se tako prepoved ni izdala.“

Bezmisel v vseh stanovih; Nedolskega mori človeka.

V ničem dokazov ne poznde; Mu v glavi vre idej obloča; Živi, umrje bez Boga, nade, Zločinov vrhuna poseda.

Nasilenik je Carnota umoril; Nedolsna kri ga nič ne poče; Caserio k smrti že dozoril, Mu vredno sodbo svet izreče.

In kot Slovenec rahle čudi, Še bolj me čin grozote gane; Srce francosko častnih grudi, Najhujše v tem očutiš rane.

V sožalje in tolažbo pravo, Franco, Ti pišem to, seveda! Bog čuvaj Tebe in državo! Zli duh pogine naj bez sleda! Slovenec, prijatelj franc. narodu. Na Slovenskem, 1. julija 1894.

V primer človeku, ki izdvoji, Zbesnivi um mu v steno krivo.?)

Napredek narodom zavira; Iz pekla gnusno semo seje; Živiljenju blago moč zatira; Mrtevško solnce kri mu greje.

Slobodo naopak tolmači; Izrod napuha, hude jeze; Podoben je atrupeni kači, Ki z belih rož k nam skrivo leže.

Ljubav, najblažji žar v prirodi, Uničuje slobnež — vez rodbine; Zgrešljivi sled, ki k Bogu vodi, Nesreča, stud je domovine.

) Pesnik Schiller piše: „Gefährlich ist's den Leu zu wecken, verderblich ist des Tigers Zahn; jedoch der schrecklichste der Schrecken, das ist der Mensch in seinem Wahn.“

Tak podlec, kakor je zakljal Carnota, umoril je tudi ruskega cara Aleks. II. in še mnogih drugih. Hudo je to svetovno zlo v 19. razsvetljenem veku!

Na agodbo večno nič ne mara, Če svet ga v črno knjigo riše; Mračen svoj rod, Boga i cara, Nikdo aramote mu ne zbrise.

V napuhu svojem zasleduje, Kako bi uničil red državi; A slobnež dela, huje, huje! Pokoren ni vladarski glavi.

Zavratno podlec žrtve vdari; Junak krvice, teme, mraka; Z naukom tujim srce kvari, Po vragu razdvijana spaka.

Ponižnost, udanost njemu mrazi; Mladini preopasni usor je; Autoritete v blato gazi Valov možganskih — strašno morje.

Vse črno v očeh njegovih, Le on je luč modra zvezka;

Posebni višak dne 8. avgusta

t. l. iz Trsta v Postojno k sokoški slavnosti — še ni dovoljen, skorajno se je pročnja učila že pred tremi tedni. Danes urgirala se je rešitev telegrafično že v drugo, a do sedaj, ko gre list v tisk, ni še odgovora. Ako pride ugodna rešitev še za časa, t. j. najkasneje do ponedeljka, neznamo to v sijutranjem izdružiti prihodnjega ! torka. Prosimo pa že sedaj rodoljube ob progri Trst-Postojna, da obveste odbor trškega Sokola takoj, koliko priljeno se jih udeleši posebnega vlaka trškega, ako bodo vozili, da se bude znalo po tem ravnati. Čas odhoda iz Trsta in dohoda na posamezne postaje, kakor tudi vozne cene naznačijo se razun v listu tudi po posebnih piskatih.

Pravila katol. akad. društva „Danica“ na Dunaju je konečno potrdilo ministerstvo. Znano je, da teh pravil e. kr. dež. namestništvo doljnjeavstrijsko ni potrdilo, češ, da so društvene barve (slovenske trobojnice) demonstrativnega značaja. Ministerstva odločba je ovrgla prepoved kot neutemeljeno, ker so društvene barve z odlokom ministerstva no-tranjih poslov izza leta 1848. izredno prisnava jo kot deželne barve Kranjske.

Mi se izkreno veselimo konečne smage „Danico“, šetudi ne uvidevamo prav potrebe, zakaj naj bi se morala deliti akademška društva v „katoliška“, „konservativna“ itd. Radujemo se zaradi načela, da si je „Danico“ vendar konečno izvojevala smago.

Značajen župnik. Čistimo, da je Sovniški župnik, č. gosp. E. Janšek, odpovedal poučevanje veronauka na „Julijanški“ šoli v Sovnici. — Kako pa je poučevanje veronauka na šoli „Lege“ v sv. Krištu na Krasu? Analogija med šolami „Lege“ in „Schulvereina“ je vendar preoddita! Seveda imajo v Sv. Krištu svoje posebne nazore o rodoljubiju!

Družba sv. Cirila in Metoda je imela 13. t. m. ob 3/8. uru popoldne svojo 77. vodstveno sejo, katero so se udelešili: Tomo Župan (prvomestnik), dr. Karol pl. Bleiweis, Anton Koblar, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Josip Vojnjak (blagajnik), Andrej Zamejic, Anton Žlegar (tajnik) in od nadzorništva: Oroslav Dolenc, Frančišek Povše, dr. Ivan Svetina in Ivan Vrhovski.

Gledo knjig, katero je volil pokojni sodnik Škofije družbi, se je sklenilo, da naj se pologoma prodajo po primerni ceni. Zapiski teh knjig ima sedaj deželni arhivar Koblar; kdo želi kaj kupiti, oglasi na se pri njem. — Blagajnik je izkazal 7447 gl. dohodkov in 7704 gl. troškov, primankijo te je snadji 257 gl. — Tudi se je v tej seji definitivno sklenilo, da bo letošnja glavna skupščina v torem, dn. 7. avgusta v Novem mestu. Odhod iz Ljubljane je določen na 6.07 uro sijutra z navadnim vlakom, za naj pa se bode najel, če bo le mogoče, poseben vlak. — Ko se redijo nekatere pročnje in pripoznajo remuneracije, zaključi prvo-mestnik sejo ob 8. uru sivečer.

Dopolnilni volitvi. Za jednega poslanca v deželni zbor goriški volilnega okraja kmetiških občin Goriška občina, Kanal in Ajdovščina z volilnim krajem Goriška, vršila se bodo dn. 27. avgusta t. l.; dopolnilna volitve jednega poslanca velikega posestva gorškega bodo pa dn. 28. avgusta t. l.

Obletnica blagosloviljenja zastave „Dolavačega podpornega društva“ se bodo vršila po sklepku društvenega odbora dne 19. avgusta t. l. Zjutraj bodo sv. maša, h kateri pojdejo družabniki in družabnice sč zastavo in godbo. Popoldne bodo veselici v vrhu „Mondo nuovo“, pri kateri bodo sodelovala druga društva. Natančneje poročilo o veselici prinese program.

ODBOR

iz Rojana se nam piše: Tri dni pred minolo nedeljo pritrkovalo je iz cerkvenega stolpa naznanjo, da se ima vršiti v nedeljo posebna cerkvena slovensost. In res vršila se je ta; darovala sta namreč č. g. Cink in Guštin prvo sv. mašo. Ves Rojan je bil zgodaj že po konci ter pridno krasil prostore, koder sta imela iti novomamni.

Pred vhodnimi vrti v cerkev stal je prvi slavolok v narodnih barvah z napisom:

Rojanska župnija, mila domovina

Pozdravlja Vaju srčno, svoja vrla sina!

Pri vhodu na potu v župnišče stal je drugi z napisom:

Bog, narod, dom, in njih služba sveta,
Imajo naj v Vaju blagovestnika vneta!

Slavolok pred župniščem so krasile kratke, a pomembne besede Strossmayerjeve:
Bog vas blagoslovio!

Poleg teh treh bili so napravljeni na poti v hišo g. Pertota, kjer se je vršil slavnostni obed, še štiri slavoloki z raznimi napisi in posdravi; na straneh poti, po okviru in hišah bilo je pa razobeshežno neštivo zastav in zastavice, med katerimi premnogo slovenskih trobojnic, tako, da je imel ves Rojan uprav praznično slovensko lico.

Ob 8. uri je se je pomikati sprovod iz župnišča v cerkev med milim pritrkovanjem zvonov. Prvi je daroval sv. mašo č. g. Cink; cerkev je bila natačena, petje je izvrševalo pevsko društvo „Zarja“. Ob 10. uri vršil se je drugi sprovod v cerkev. Dolga vrata povabiljencev, med katerimi novomamnikov društvo, duhovni očetje in duhovne materje, spremili so č. g. Guština. Cerkev je bila natačna nezneni vročini natačena do zadnjega kotička. Na leco je stopil č. g. Slavavec ter v krepkih besedah pojasnil pomen denašnje slovensosti, kazal na stanovske dolnosti novomamnikov, priporočal jima koncem svojega krasnega govora tudi ljubezen do svojega rodu.

Po končani cerkveni slovensosti zbrali so se povabiljeni in novomamniku k slavnemu obedu pri g. Pertotu. Kaj lepa družba — povabiljeni, znanci in prijatelji č. g. novomamnikov, starši istih, mnogo č. g. duhovnikov, duhovni očetje in materje: vse so se radovali nenasadno slavnosti, kakoršne še ni došakala naša župnija.

Med obedom so se vršile razne napitnice novomamnikoma, č. g. župniku, duhovnima očetoma in materama, staršem slavljencem, sv. očetu papežu, presv. cesarju itd. Prvi je napisil novomamnikoma č. g. župnik Thaler spominjajoč se francoske družine Vassal, katera je gmočno pripomogla s šolsko ustanovo, da sta se novomamnika mogla izšolati. Priporočal jima je hvaležnost do teh dobrotnikov in spomin v njihih molitvah. Med raznimi lepimi napitnicami spominjamo še posdrava gd. Olgice Mikeličeve, katera je med drugimi stavila jima na srce, naj se v svojem trudopelnem delovanju kot duhovnika potgujeta tudi za pravice svojega siromašnega — naroda. G. N. je na podlagi reke Strossmayerjevega „Bog nas vse blagoslovio“ v krepki napitnici prosil Boga, da bi novomamnika blagoslovil v njunem delovanju za vero, dom in narod. Č. g. Furlan je omenjal delovanja sv. slovenskih apostolov Cirila in Metoda za vero in slovensko bogoslužje ter stavljal delovanje sv. bratov v ragled bratoma v duhu Guština in Cinku, naj bi tudi ona hodila po njunih stopinjah. Zajedno je svate povabil, da naberejo ob tej slovenski priliki dar za prekoristno družbo sv. Cirila in Metoda ter je sam nabrajal lepo svetoto.

Predaleč bi nas dovedlo, ako bi tu hoteli ponavljati mnogočtevilne druge napitnice; omenjamо naj le one duhovnima očetoma in materama, g. dež. poslancu Dolencu, g. Turku, gospemu Bandel in Pertot, ter zahvale č. g. novomamnikov na israzu toliko zaupnosti in spoštovanja.

Na večer se je svatom pridružil še mnogočtevilni pevski zbor „Zarje“, ki je lepim slovenskim petjem povabil veselje in zadovoljnost, ki je žarila na obrazu vseh udeležencev. Tudi petje v cerkvi bilo je uprav izbornico.

Pozno v noč smo se razali pri blešku bangaliških ognjev in petju vrlih pevcev.

Ta slovesni dan ostane vsem Rojančnom v trajnem spominu. Vršima svojima soroknjoma in domačincema kličemo izkreno: Bog Vama rosi obilo sreča v Vajnem delovanju za sv. cerkev in za milo in svoj rod!

Iz Tomaja se nam piše: Minolo nedeljo je bil slovenski dan za našo vas. Slovensen tolikočkan bolj, ko so slavnosti, kakoršne smo slavili ta dan, tako zelo redko pri nas. Celih dvajset let je tega, kar je poslednjekrat pel novo mašo sin naše vasi.

Po dvajsetih letih smo torek zopet praznovali novo mašo v Tomaji. Daroval jo je naš rojak gospod Hinko Šonc. Slovensno ga je sprejela domača vas. Vse se je prizadevalo, da po svojih močeh pripomore v povadigo slavnostnega dne. Dvoje slavolokov,

jeden pred cerkvijo, drugi pred samo rojstno hišo slavnostnega, je pridal, kako zelo ga rejaki ljubijo in čitalo.

Teden dni poprej je prispel g. novomamnik domov, domača duhovština in staršenstvo sta ga je vsprijela in pozdravila slovensko. Tri dni pred slavnostim dnevom pa je naznanjalo pritrkovanje zvonov in streli topičev, da je blizu izvoljeni dan.

V nedeljo na vse zgodaj so zapeli zvonovi in zagrmeli topiči v znak, da napaka slavnostni dan. Dan sam je bil krasen. Ob pol desetih so spremili svetje in duhovština slavljencev v cerkev, zvonovi in topiči pa so glasno naznanjali ta veseli trenotek. Narod je vrel od vseh strani, da prisostvuje slavnosti. Po cerkvenem opravilu je bil skupen obed na vrhu slavnostnega rojstnega hiša, kateri je bil v ta namen okusno ozaljjan z zelenjem, lampijoni in zastavami.

Med obedom je vstal č. g. dekan in napisil v navdušenem govoru previtemu vladaru, zdravica g. dekanu Kompareta iz Ospa pa je veljala slavljenemu samemu. Domovina potrebuje moč, v nje blagoraj deluje večelj v povod. V prizernih besedah se je zahvalil slavljencem na zdravici obetajoč, da se bo vsikdar ravnal po govornikovih besedah. Govor se je vrstil za govorom, napitnica za napitnico, vmes pa so, ko se je storil mrak, veselo šwigalo rakete v mrak, pokali topiči in svetil umeteljni ogenj.

Lepi dan je pri kraji, nam Tomajcem pa ostane v dolgem in lepem spominu. Želim, da bi se izpolnilo navdušeno besede g. dekana, s katerimi je vspodbujal slavljencev k naročnemu delu, in naše želje, ki so puhtele ob njega prvi daritvi v nebo, so bile, da bi vtrajal domovini in cerkvi v čast in slavo, svojim rojakom pa v ponos in diko!

Fotografije okolišanskega strata. Marsikoj predoljub utegne želeti si trajen spomin na bivši vrli okoliški bataljon, kojega izvezelo vse Trščani še dobro pomnilo. Tej želji more se udovoljiti s nabavo fotografij, ki skupine sedmero okoliških gardistov, v kateri je tudi kapitan, poveljnik kompanije. Dotična fotografija je v veliki kabinetni obliki; dobiva se v Dolendovi tiskarni (Piazza Caserma št. 2). Cena je 1 gld.

Orjaška trža. V Göstingu pri Gradeu ima posestnik Janez Ranz pri svoji hiši triletno trža, ki pokriva vrtno lopo. Letos je na tej trti 755 grozdov.

Požar v Marzelju. Po noči na 26. t. m. vnebo se je v Marzelju skladišče lesa tvrdke Gairard. (Ista tvrdka ima svoji filialki v Trstu in na Reki). Močen veter je širil plamen in v kratkem etalo je celo ulica v ognju. Kolikor je znano do danes, pogorelo je 30 hiš; škoda je okolo 5 milijonov frankov.

90letni učitelj samomorilac! Te dni se je 90letni vpokojeni učitelj Janez Gulyas pri Iglu na Ogerškem ulegel na železniško progo, pridržajoč smrt. Prišedli včas mu je popolnoma odtrgal glavo od trupla. Pri samomorilcu našli so listič, na katerem je bilo napisano: „Mislim, da je za učitelja dosti 90let. Usoda se je dovolj norčevala z menoj!“

Velik požar. Včeraj se je uveličal dišilnica žita v parnem mlino „Istvan“ v Debrecinu. Pogorelo je vse priprava in jedno skladišče z okolo 10.000 metarskih stotov moko. Počas je uničil tudi vod řeknjev; trije delavci so poginili v ognju. Škoda je okolo pol milijona goldinarjev.

Preiskavanje grobov. Ravnatelj trškega naravoslovnega muzeja, g. dr. Karol pl. Marchesetti nadaljuje tudi letos svoja zgodovinska preiskavanja na groblju pri Sv. Luciji ob Soči blizu Tolminca. Doslej je ta učenjak odkril 3200 grobov in našel kako zanimivih zgodovinskih predmetov, ki so javno izloženi v omenjenem trškem muzeju.

Ponarejalci bankovcov. V Mohaču na Ogerškem zaprli so te dni 52 ponarejalcev bankovcov. Ker so oblasti zasedile še mnogo drugih ponarejalcev, zaprli so med tem zasedene ponarejalce v tamozni vojašnici, dokler ne napravijo na orožniški postaji priravnega in varnega prostora za vse družbo.

Nasledki potresa. Iz Carigrada pišejo, da je sultani poselil višjega arhitekta pri turškem vojnem ministerstvu, Abdina pašo, v prognanstvo, ker je ta visoki uradnik ostavil o potresu svoje mesto. Abdin paša je poslan v Bagdad.

Sodniško. 29.letni že vedkrat kaznovani težak Aleksander Parenzan iz Pirana je dobil včeraj 14 mesecov jedo zaradi javnega nasilstva, nevarnega pretrena in nedovoljeno vrnitve v Trst ter vrhu tega še zaradi zahtenja stražarjev. Stražarji so ga bili zasačili po noči na 21. junija t. l. v ulici Capitelli; ker je bil Parenzan izgnan iz Trsta, hoteli so ga odvesti v zapor, toda Parenzan se je branil, kolikor se je mogel; grizel je, suval, brehal in kričal in pravil da je bilo joj. — 34letni bivši trgovec Emil T. iz Trsta je obsojen zaradi samozakrivljene kride na 3 tedne zapora.

Policisko. 44letno Heleno Gorup iz Gore, stanujočo v ulici Rigotti bšt. 29 in 47-letno Marijo Busič iz Voloskega, stanujočo v ulici Rigotti bšt. 29, zaprli so danes zjutraj, ker sti v ulici Giulia po prodajalnesh prosili milodarov. — Danes zjutraj pred solčnim vzhodom zasačili so stražarji v grmovju za telovaduico na trati poleg telovadnice „Ginnastiche“ tri sumljive osebe, ki so se hladilo noge, ležeč na travni. Ko so čudaki ugledali stražarje, jo je jeden ponodnjakov urno pobral, ostala dva pa so prijeli. Jeden izmed te dvojice je 30letni težak Viktor Canto iz Trsta, kateri je vpisan v „črni knjigi“ na policiji in stoji pod posebnim policijskim varstvom, drugi pa je 18letni brezposelni sobni slikevnik Josip Venica iz Trsta, stanujoč v ulici Molin a Vento bšt. 45. Odvedli so ju v zapor. — Danes 10. junija t. l. so zaprli nadzornarja cvetličarne Perottijeve, Martina G., ker so ga dolžili, da je ukradel svojemu gospodarju cvetlične in semenja, vredne več sto goldinarjev. Predvodenjem pa je izjavilo državno pravdinstvo, da ne najde vzroka kazensko postopati proti obdolženemu G., katerega so takoj izpustili iz zapora. — Pisarju Petru Corsiju, stanujočemu pri neki iznajemnik postolj v ulici Solitario bšt. 3, ukradel je včeraj nepoznan človek, ki je prenočil v isti sobi, srebrno župnu uro vredno 12 gld. in 20 nvđ. v denarju.

Najnovejše vesti.

Dunaj 28. „Wiener Zeit.“ objavlja novo naredbo, s kojimi se razvajajo stari tiskovni zakoni in se uvaja novi zakon, vsprijet po državnem aboru. — Isti list objavlja novo naredbo trgovinskega ministerstva, tičočo se osnovne posebne železniškega urada. Slednjid objavlja isti list ministersko naredbo, s kogo se dozvoljuje podpora 400.000 gld. prebivalstvu oih pokrajini, katero trpijo veliko bledo.

Budimpešta 28. V vladnih krogih so uverjeni, da vlada ne sproži razprave o preosnovi uprave, ker razpolaga le s 5 ali 6 glasovi večine. Najbrž voda razpusti zbornicico.

Bellgrad 28. Načelnika v Semendriji so ubili radikalni kmetje, v tem ko je potoval po svojem okraju.

Sredec 28. „Svobodno Slovo“ naznanja, da se bodo moral Stambulov zagovarati v 9 pravdah, med katerimi bodo najzanimivejša ona, kojo je proti njemu naperila njegova žena, ki zahaja ločitev.

Rim 28. „Don Chisciotte“ javlja: Takoj po zaključku pravde Rimski banki prične nova pravda radi ispodmaknjenja dotičnih listin. V preiskavi so bivši policijski načelnik v Rimu Telzian, policijski nadzornik Mainetti, sodnik Capriolo, bivši ministerki predsednik Giolitti in bivši državni podčasnik Rosano.

London 28. „Bureau Reuter“ javlja, da so Japonci ujeli kraljev Koreje.

Bratje Sokoli!

Podpisani odbor Vas pozivlja, da se v društvu opravi udeležite nedeljne veselice pri sv. Ivanu.

Na zdravje!
Odbor „Trž Sokola“.

Trgovina z lesom.

Cene Kranjskega in Štajerskega lesu v poslednjih 14 dneh, postavljenega na kolodvor Trstu. (To so cene, po katerih plačujejo tržaški trgovci z lesom).

Jelove deske	26 mm	8/14"	f. 50—56 za 1200"
" skupete	13×14	7/14"	24—30 "
" 14×15	7/14"	30—32 "	"
" remeljni (moralni)	70×70 mm	25—27 "	"
"	35×70	13—14"	"
"	80×80	32—34 "	"
"	40×90	16—17 "	"
"	90×90	40—42 "	"
"	45×90	20—22 "	"
"	100×100	62—64 "	"
"	100×110	72—74 "	"

Bukovo dle (testoni) 20 mm 8/10" 18—24
mlinci (tavolette) hrv. 8/10" 9—11
bistr. 8/10" 7—8 "

Po tramčih (fleri) 3/3, 3/4, 4/4, od 26 do 30.
Trami 4/5, 5/6, 5/7, 6/8, 7/9 od 5—12 m. 30—33 kr. kub.
8/10 in 9/11 6—12 m. 34—36 "

Bordonali 10/12 in naprej for. 13—15 kub. meter.

Stanje lesne trgovine se je v zadnji dobi prcej zboljšalo, promet z rezanim lesom je bil dovolj živahen, a v conah vendar ni bilo nikakre sprememb. S temi so načelo zaloge skoraj popolnoma nepreskrbljeno, a povraševanje je, posebno po nekaterih dimenzijah, vedno živo. Z bukovimi delami in mlinci je kupčija mrtva, po bukovah pa je mnogo povraševanja in se plačujejo po dobrih conah.

Tržne cene.

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

	Cena od for.	do for.
Kava Mocca	100 K.	—
Ceylon Plant. fina	182.—	184.—
Perl.	187	189.—
Java Malang	164.—	165.—
Portorico	174.—	176.—
Guatemala	160.—	161.—
San Domingo	155.—	156.—
Malabar Plant.	171.—	172.—
nativo.	162.—	163.—
Lagunayra Plant.	169.—	170.—
native.	158.—	159.—
Santos najfiniji	157.—	159.—
srednje fini	150.—	152.—
srednji	148.—	149.—
ordinar.	135.—	136.—
Rio oprani	163.—	164.—
najfiniji.	156.—	157.—
srednji	147.—	149.—
Sladkor Centrifugal I. vrste	100 K.	32,25
Concassé	35,50	36.—
v glavah	35,75	35,75
razkosani	35.—	35,50
Riz italijanski fini	100 K.	19.—
srednji	18,50	18,75
Japan fini AAA	17.—	—
srednji	15,50	—
Raugoon extra	13,25	—
I.	12,25	—
II.	9.—	—
Petrolej ruski v sodih	18,95	—
v zabojih od 29 kil.	5,85	—
Olje italijansko najfinije	100 K.	59.—
srednjefino.	53.—	55.—
bombažno, amerik.	34.—	38.—
Limon Mesinski	zaboj	6.—
Pomaranče	—	7.—
Mandelinji Dalmatinski	100 K.	—
Bari	62.—	64.—
Pinjoli	—	—
Rosoli Dalmatinski	—	—
Pulješki	7,25	7,50
Smokve Pulješko	—	—
Grške v vencih	12,75	18.—
Sultanine	22.—	28.—
Vamparli	23.—	24.—
Civebe	—	—
Pelenovke srednje velikosti	36.—	—
veliko	33.—	—
malo	—	—
Slaniki v velikih sodih	—	—
v %	2,50	—
Domači pridelki.	—	—
Fitol:	100 K.	—
Mandoloni	—	—
svetlorudeči	8,50	—
temnorudeči	—	—
kanarček	—	—
bohinjški	9,75	—
beli veliki	8,50	—
mali	6,25	—
zeleni, dolgi	—	—
okrogli	—	—
mešani, hrvatski	5,40	—
štajerski	5,60	—
Mačlo fino štajersko	84.—	90.—
Jedmen it. 10	9,25	—
" 9	9,75	—
" 8	11,25	—
Zelje kranjsko	—	—
Bopa	—	—
Krompir, štajerski	—	—
Proso, kranjsko	8,50	—
Leča, kranjska	—	—
Špeh ogerski	53.—	54.—
Mast ogerska	55.—	56.—

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. Do polovice tečna so cene žitom sploh padale stalno; to dejstvo, združeno z ugodnimi vestmi, ki so prihajale od vseh strani glede prihodnje žetve, je vplivalo na kupce takó, da niso hoteli kupovati. Naravno je, da je bilo nekaj majhne kupčije, toda ista ni prav níč oživila tržišča. Par dñij sem pa so se valed vztrajajoče suše, ki preti prihodnji žetvi koruze, koja je parkrat poskušila za okolo 50 n. na kvintal, popravile nekaj tudi cene žitam za nekaj novičev, ne da bi pa valed tegata kolikor je znano nam, dales tem povod novim kupčijam. Vendar so bili o zaključku kupe bolje razpoloženi in menda bodoemo v prihodnjem poročilu mogli že beležiti zdanejši promet. — „Economy“ ima te-lo cene:

št. 0 f. 14.—, št. 1 f. 13,50, št. 2 f. 13.—, št. 3 f. 12,75, št. 4 f. 12.—, št. 5 f. 11,75, št. 6 f. 11.—, št. 7 f. 9,10, št. 8 f. 8,10. Številki 5 in 6 z nekoliko odbitka (skonta).

— Doznamo, da je o zaključku prodal „Economy“ nekaj svoje številke 6 po f. 11.— z izdatnim odbitkom.

Otrob. Isto stališče, kakor je bilo v poslednjem poročilu.

Drobni otrobi. Bilo je razne kupčije v levantinskem izdelku po f. 3,30 do 3,60 z večjo vred.

Goved. Od 19. do 25. t. m. prodalo se je v Trstu 431 volov in 41 krav klavne živine in sicer 44 volov iz Kranjske, 296 iz Hrvatske, — iz Istre, 69 iz Dalmacije in 22 domačih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 47.— do 48.—; voli iz Hrvatske po f. 44.— do 45.—; iz Istre po f. — do —.; iz Dalmacije po f. 44.— do 45.— in domači po f. 47.— do 48.— do 49.—; domača krave po f. 45.— do 46—50 in krave iz Kranjske po f. 45.— do 46— kvintal mrtve vase.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3,40, II. vr. po f. 2,45, slama I. vr. po f. 3.— in II. vr. po f. 2—5 kvintal.

Surovo maslo, jaje in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 94 do 96 n. v part. od 80 do 50 kg. po 90 do 94 n., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1,12 do f. 1,14 in v part. od 30 do 50 kg. po f. 1,10 do 1,12 kilogram. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1,06 do 1,08 kilogram.

Jačja na debelo po f. 2,40 od 2,60 sto komadov.

Kokoši po 90 n. do 1,30 komad, pičeta po 85 n. do f. 1,40 par.

Krompir, navadni, na debelo po 2.— do 3.—, R. M.

SVOJI K SVOJIM!

Josip Pertot, urar v Trstu, Via Muda Vecchia št. 1. prodaja in popravlja ure po nizki cen. Priporoča se slavnemu občinstvu.

Gostilna Ivana Trevna v ulici Maistra donina št. 29. se priporoča slovenskemu občinstvu v obilen obisk. Todijo se zmori izvrstna istraha in okoliška vina po najnižji cen. Točna postrežba z gornimi in mrzlimi jedmi.

Ivan Debelak, via Benvenuto št. 1 v Trstu, imata zalogu vsakovrstnega jedilnega blaga, katero prodaja na drobno in debelo kolikor v mestu toliko na deželo proti povzetju. Priporočajoč se sl. občinstvu zagotavlja pošteno in vestno postrežbo.

Bratje Ribarić, izdelovalci oglja v sv. Petru, priporočajo svoje zaloge v Trstu: via Pontares št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonnina 2, Piazzetta Cordaiuoli 2, z vhodom tudi v ulicu Torrente po najnižji cenah. Oglja I. kakovosti karbonina, kok, diva na metro itd. Naročbe se spremljajo tudi z dopisnicu.

K. Zobec in C. izdelovalci umetljivih ognjev priporoča se sl. občinstvu, da ga blagovoli ob vsaki priliki počastiti z naročili temveč, ker so naslanja na rek „Svoji k svojim“. Naslova vspomnjajo se na cesti Rosselli št. 121 (Camp. Morpurgo) v Trstu. — Cenike v slovenskem jeziku pošilja franko in gratis.

Gostilna „Al Gallo d'oro“ v Trstu, Piazza della Posta (Dogana) toči istrsko vino po 28 n., belo vino po 32 n., kraški teran, lastnega pridelka, po 40 n. liter. — V sodičkih od 25 litrov naprej, franko na dom, po cenah, kakor se dogovorijo. — Izborna kuhinja. Vspomnjajo se na obred in večerje po nizkih cenah. — Nadejajo se obilnega obiska beležki najudanejši.

F. Kovacic. Opazka. Vspomnjajo naročila na vino za vnosno deželo franko železnica Trst po 15 gld. hekti. Podpisani naznani, da odpre v soboto, dne 28. t. m. v lastni hiši v Bazovici svojo

GOSTILNO

(Pri lepi lipi)

V isti točli bode izvrstno istrska žrno in belo vino, kraški teran. Kuhinja je obskrbljena z toplimi in mrzlimi jedmi.

Priporoča se sl. občinstvu za obilen obisk Josip Urbančič, gostilničar.

RODOLJUBI!!

Podpisani naznani, da sem odpril v soboto dne 9. junija svojo „krémo“ v ulici Valdritro št. 19, znano pod imenom „Crocce di Malta“. Točil bodem vina prve vrste, kraški teran in izvrstno pivo. Izborna kuhinja, cene pošte.

Nadejajo se, da ne bodo Tržaški Sloveni po mogočnosti podprtirali, boljšim udanim Fran Kravos.

Prodaja najboljša istrska vina po 38 kr. in kraški „Auberski“ teran po 44 kr. liter; pivo iz tovarne „Steinfeld“ po 28 kr. liter. Kuhinja prvo vrste. Kosilo po 22 kr. — Slavnomu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se uljudno podpisani za mognobnji obisk. Josip Može.

Gostilna „CANTINA ISTRIANA“ Via Tivarnela, blizu postaje Južne železnice. Prodaja najboljša istrska vina po 38 kr. in kraški „Auberski“ teran po 44 kr. liter; pivo iz tovarne „Steinfeld“ po 28 kr. liter. Kuhinja prvo vrste. Kosilo po 22 kr. — Slavnomu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se uljudno podpisani za mognobnji obisk. Josip Može.

Slovencem tržaškim priporočam svojo gostilno v Barčkovljah „Alla bella Trieste“. Izborna kuhinja, prista na domača vina in kraški teran. Gabrijel Devetak.

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitaris 12, (po domači pri „Prvakinovu“) priporoča pravi kraški teran iz Komna L. vrste po 40, II. po 32 in belo vrapčavo po 36 n. liter. Držec se gesla: „Rafak k rojaku“, priporoča se podpisani za obilen obisk. Anton Podopivec, gostilničar.

V ulici Cecilia št. 6 toči se izvrstno istrijansko in furlansko vino po 28 novičev liter. Belo vino po 32 in moškat po 40 novičev liter. Marčno pivo po 24 n.

Na Proseklu ima na prodaj več hektolitrov vina: „brzamina“, „terana“ in trdega belega „prosekarja“ Eliza Tance.

Namizni raki